

Handläggare
Karin Persson Gode
Telefon: 08-50833627

Till
Förskolenämnden
2023-09-26

Motion om att öka attraktiviteten för att bedriva pedagogisk omsorg

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2023/365

Förvaltningens förslag till beslut

1. Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Linnéa Vinge, Sverigedemokraterna (SD) om att öka attraktiviteten för att bedriva pedagogisk omsorg. I motionen belyses behovet av pedagogisk omsorg som ett alternativ till förskola. I motionen föreslås att kommunfullmäktige ska besluta att ge berörda nämnder i uppdrag att upprätta en handlingsplan för att främja familjedaghem (vilket är en form av pedagogisk omsorg) för barn.

Pedagogisk omsorg är ett alternativ till förskola eller fritidshem och vänder sig till barn i samma åldrar som förskolan och fritidshemmen gör. Pedagogisk omsorg bedrivs till exempel genom att en person tar emot inskrivna barn i sitt hem eller i en särskild lokal. Den pedagogiska omsorgen omfattas, till skillnad från förskolan, enbart av gemensamma bestämmelser i skollagen, vilket innebär att stora delar av skollagen inte är tillämplig för pedagogisk omsorg. Förskolans läroplan ska vara vägledande för all pedagogisk omsorg, men det finns ingen läroplan framtagen för pedagogisk omsorg. Verksamheten som bedrivs ska förbereda barnen för fortsatt lärande och för utbildning inom skolväsendet, vilket innebär att det ska finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. Något krav på att det ska finnas legitimerade förskollärare som leder och bedriver undervisning finns inte för pedagogisk omsorg.

I Stockholms stad finns det i dagsläget cirka 90 enskilt drivna pedagogiska omsorger, däremot bedrivs ingen pedagogisk omsorg i stadens regi. Antalet enskilt drivna pedagogiska omsorger har under de senaste åren minskat, dels på grund av pensionsavgångar, dels på grund av ett vikande barnunderlag i hela staden, vilket påverkar både enskilt driven pedagogisk omsorg och kommunala och fristående förskolor. I stadens ansökningssystem väljer vårdnadshavare/föräldrar själva vilken verksamhetsform de vill ställa sitt barn i kö till då det finns ett likvärdigt ansökningssystem som omfattar både enskilt driven pedagogisk omsorg och kommunal eller fristående förskola.

För att driva enskild pedagogisk omsorg behöver en ansökan om godkännande inkomma till Förskoleförvaltningen. Under de senaste tre åren har endast tre ansökningar kommit till förvaltningen, varav en beviljats, en avslagits och en ansökan fortfarande är under utredning. För den som vill starta en enskilt driven pedagogisk omsorg eller fristående förskola finns utformade riktlinjer framtagna och tillgängliga på stadens webbplats. Där finns även information om aktuella ersättningar för enskilda anordnare tillgängliga. Stockholms stad utövar även en likvärdig tillsyn över enskilt driven pedagogisk omsorg och fristående förskola utifrån skollagens krav.

Mot bakgrund av detta anser förvaltningen att det finns likvärdiga möjligheter att etablera och bedriva pedagogisk omsorg i enskild regi i Stockholms stad samt att vårdnadshavare har möjlighet att välja pedagogisk omsorg för sitt barn. Därför ser förvaltningen inget behov av att upprätta en handlingsplan för att främja pedagogisk omsorg.

Förskoleförvaltningen föreslår att förskolenämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Linnéa Vinge, Sverigedemokraterna (SD) om att öka attraktiviteten för att bedriva pedagogisk omsorg. I motionen belyses behovet av pedagogisk omsorg som ett alternativ till förskola.

I motionen anförs att SD vill belysa behovet av alternativa barnomsorgsformer till förskola, då det enligt SD är många föräldrar som önskar pedagogisk omsorg för sina barn. I motionen anförs även att fördelarna med pedagogisk omsorg bland annat är små barngrupper och en mer hemmanära miljö. I motionen anförs vidare risker med förskolans stora barngrupper som medför mindre

tid för varje barn och svårigheter med anpassningar efter individuella behov. Vidare anføres att kommunen kan satsa på förskolan utan att utkonkurrera den pedagogisk omsorgen.

Mot bakgrund av detta föreslås i motionen att kommunfullmäktige ska besluta att ge berörda nämnder i uppdrag att upprätta en handlingsplan för att främja familjedaghem (vilket är en form av pedagogisk omsorg) för barn.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom myndighetsavdelningen. Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 18 september 2023. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet i sammanträdet den 20 september 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förskoleförvaltningen har inga synpunkter gällande att öka attraktiviteten för att bedriva pedagogisk omsorg.

Pedagogisk omsorg är ett alternativ till förskola eller fritidshem och verksamheten vänder sig till barn i samma åldrar som förskolan och fritidshemmen gör. Pedagogisk omsorg bedrivs till exempel genom att en person tar emot inskrivna barn i sitt hem eller i en särskild lokal. Den pedagogiska omsorgen omfattas, till skillnad från förskolan, enbart av gemensamma bestämmelser i skollagen, vilket innebär att stora delar av skollagen inte är tillämpliga för pedagogisk omsorg. Exempel på gemensamma bestämmelser som är tillämpliga är bestämmelsen om att barnets bästa ska vara utgångspunkt för verksamheten eller bestämmelserna om registerkontroll. Förskolans läroplan ska vara vägledande för all pedagogisk omsorg, men det finns ingen läroplan specifikt framtagen för pedagogisk omsorg. För förskolan gäller däremot att alla, både kommunala och fristående förskolor, styrs av skollagen och läroplanen.

Den pedagogiska omsorgens innehåll ska förbereda barnen för fortsatt lärande och för utbildning inom skolväsendet, vilket innebär att det ska finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. Något krav på att det ska finnas legitimerade förskollärare som leder och bedriver undervisning finns inte för pedagogisk omsorg.

I Stockholms stad finns det i dagsläget cirka 90 enskilt drivna pedagogiska omsorger. Det finns ingen pedagogisk omsorg som drivs i kommunal regi i Stockholms stad. Antalet enskilt drivna pedagogiska omsorger har under de senaste åren minskat, dels på

grund av pensionsavgångar, dels beroende på ett vikande barnunderlag i hela staden, vilket påverkar både enskilt driven pedagogisk omsorg och kommunala och fristående förskolor.

Enskilt driven pedagogisk omsorg och fristående förskola har likvärdiga etableringsmöjligheter i Stockholms stad. För att driva enskild pedagogisk omsorg behöver en ansökan om godkännande inkomma till Förskoleförvaltningen. Under de senaste tre åren har endast tre ansökningar kommit till förvaltningen, varav en beviljats, en avslagits och en ansökan fortfarande är under utredning. I stadens ansökningssystem väljer vårdnadshavare/föräldrar själva vilken verksamhetsform de vill ställa sitt barn i kö till då det finns ett likvärdigt ansökningssystem som omfattar både enskilt driven pedagogisk omsorg och kommunal eller fristående förskola.

För den som vill starta en enskilt driven pedagogisk omsorg eller fristående förskola finns utformade riktlinjer framtagna och tillgängliga. Riktlinjerna omfattar hur en ansökan ska utformas och vilka förutsättningar som krävs för att få godkännande att bedriva verksamhet. Information om aktuella ersättningar finns tillgängliga på stadens webbplats för enskilda anordnare. Stockholms stad utövar även en likvärdig tillsyn över enskilt driven pedagogisk omsorg och fristående förskola utifrån skollagens krav.

Mot bakgrund av detta anser förvaltningen att det finns likvärdiga möjligheter att etablera och bedriva pedagogisk omsorg i enskild regi i Stockholms stad, samt att vårdnadshavare har möjlighet att välja pedagogisk omsorg för sitt barn. Utöver detta finns det redan framtagna riktlinjer för enskilt driven pedagogisk omsorg. Därför ser förvaltningen inget behov av att upprätta en handlingsplan för att främja pedagogisk omsorg.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhetsanalys

Då ärendet är ett svar på en remiss gör förvaltningen ingen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att förskolenämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Ärendet föreslås justeras omedelbart.

Gunilla Davidsson
Förvaltningsdirektör
Förskoleförvaltningen

Åsa StrandÅsa Strand
Avdelningschef
Förskoleförvaltningen

Bilaga

”Motion om att öka attraktiviteten för att bedriva pedagogisk omsorg” av Linnéa Vinge (SD)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, Förvaltningsdirektör	2023-09-11
Åsa Strand, Avdelningschef	2023-09-11